

Sygn. akt II Ca 328/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 19 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Vogt
Sędziowie:	SSO Janusz Roszewski SSO Paweł Szwedowski (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Elżbieta Wajgielt

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2013 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa R. M. , J. M.

przeciwko E. Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie

z dnia 21 grudnia 2012r. sygn. akt I C 85/08

I. oddala apelację,

II. zasądza solidarnie od powodów R. M. i J. M. na rzecz pozwanej E. Ł. kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt II Ca 328/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2012 r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo i zasądził solidarnie od powodów R. M. i J. M. na rzecz pozwanej E. Ł. kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Nadto nakazał pobrać solidarnie od powodów R. M. i J. M. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie kwotę 978,06 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sąd ten poczynił następujące ustalenia i wnioski:

Powodowie są właścicielami nieruchomości położonej w C., oznaczonej jako działka ewidencyjna nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...). Działka powodów graniczy z nieruchomością pozwanej E. Ł. oznaczoną jako działka nr (...). Granica pomiędzy działkami nr (...) była przedmiotem sporu pomiędzy powodami a pozwaną. Jej przebieg został rozstrzygnięty i ustalony w drodze postępowania rozgraniczeniowego, które zakończyło się w 2008 roku. Żadna ze stron nie kwestionowała granic wytyczonych w tym postępowaniu.

Granica na gruncie nie odpowiada granicy wynikającej z dokumentów. Granica ta jest ustalona w punktach 101 - 102 - 103 - 104, przy czym na gruncie granica pomiędzy punktem 101 a 104 przesunięta jest w kierunku działki pozwanej o 75 cm, w punkcie 103 o 13 cm. Na granicy będącej na gruncie znajdują się pniaki wyciętych drzew o numerach 26, 40, 33, 34, 36, 37, 38, 16, 11, 9, 3, 4, 5 i 6.

W dniu 16.07.2007r. Starosta (...) wydał decyzję zezwalającą pozwanej E. Ł. na usunięcie drzew na działce nr (...) według wskazań specjalisty do spraw lasów niepaństwowych Starostwa (...). Pozwana dokonała wycięcia drzew na działce (...) jako osoba uprawniona. Przed wycinką drzew zawiadomiła powodów o rozpoczęciu prac. Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, których autentyczności żadna ze stron nie kwestionowała, zeznań świadków K. M., W. K. (1) i W. Ł., dowodu z przesłuchania stron ograniczonego na zasadzie art. 302 § 1 kpc do przesłuchania powoda J. M. oraz opinii biegłych geodety J. K. i L. S..

Sąd dał wiarę zeznającym w sprawie świadkom K. M., W. K. (2) i W. Ł., gdyż ich zeznania były spójne i w miarę szczegółowe. Należy zauważyć, iż były to osoby obce [za wyjątkiem W. Ł. - męża pozwanej], nie zainteresowane wynikiem postępowania.

Zeznania świadka R. M. są w zasadzie uznane za niewiarygodne, za wyjątkiem fragmentu, w którym świadek potwierdził okoliczność zawiadomienia powodów o wycince drzew przez pozwaną. Świadek R. M. w swoich zeznaniach wskazał, że był obecny przy ścięciu przez męża pozwanej drzew, które na mapce oznaczone są numerami 34, 32, 26, 29 i 25 [k. 179]. Spośród drzew wskazanych przez świadka wyłącznie drzewo o nr 34 znajduje się na posesji powodów. Natomiast twierdzenia świadka budzą wątpliwości Sądu co do ich wiarygodności, w szczególności w aspekcie zeznań innego świadka - K. M., który na rozprawie w dniu 19.02.2009r. [k. 38], zeznał, że „...Pan M. powiedział mi, że wie, że granica jest dobrze wytyczona, ale dla zasady będzie robił na złość „. Powyższe wskazuje na szczególnie niekorzystny stosunek świadka do niniejszej sprawy, pozbawiony cech obiektywizmu. Z akt sprawy oraz zeznań innych świadków, w tym K. M. [k. 37] i W. - K. [k. 38], a także zeznań powodów wynika, że świadek R. M. wykazywał w toku wycinki większe zainteresowanie sytuacją niż sami powodowie. Z zeznań świadków wynika, że to świadek R. M. interweniował w Urzędzie Gminy w Wydziale Ochrony (...) w sprawie wstrzymania decyzji dotyczącej wycięcia, pojawiał się podczas wycinki i polemizował ze świadkiem K., mimo pouczenia go o tym, że nie jest stroną. Zaskakujący dla Sądu jest fakt, mimo że właścicielami działki nr (...) są powodowie, zarówno powodowie jak i mąż pozwanej reprezentujący pozwaną traktują świadka R. M. jako decydenta w sprawie działki nr (...), gdyż to właśnie ze świadkiem odbywały się wszelkie pertraktacje i to właśnie świadek R. M. wykazał największą aktywność w kwestii wycięcia drzew rzekomo dokonanej przez pozwaną.

Sąd nie dał również wiary zeznaniom świadka H. M. [k. 37] co do okoliczności podniesionych w pozwie. Świadek ten jest zorientowany w istocie sporu pomiędzy stronami, zna szereg szczegółów dotyczących konfliktu na tle wycięcia drzew. Jednakże najistotniejszą kwestią, której rozstrzygnięcie ma fundamentalne znaczenie dla niniejszej sprawy jest odpowiedź na pytanie czy drzewa zostały wycięte z nieruchomości powodów przez pozwaną, a w tym zakresie świadek nie posiada już wiedzy bezpośredniej, przydatnej na potrzeby niniejszego postępowania. Jak bowiem zeznała świadek H. M. na rozprawie w dniu 12.02.2009r. [k. 37], nie potrafi wskazać, w którym miejscu drzewa zostały ścięte. Z jej zeznań nie wynika, aby była obecna przy ścięciu drzew i aby była naocznym świadkiem ścięcia drzew na terenie nieruchomości powodów. Świadek H. M. swoją wiedzę w tym zakresie czerpie raczej z relacji najbliższych, w szczególności męża R. M..

Przy ustalaniu stanu faktycznego Sąd oparł się również na opinii biegłego geodety J. K.. W ocenie Sądu opinia ta jest wiarygodnym dowodem w sprawie, ponieważ biegły posiada bogatą wiedzę i wieloletnie doświadczenie zawodowe w tym przedmiocie. Ponadto podkreślenia wymaga fakt, że opinia wydana przez biegłego J. K. jest wyczerpująca i sporządzona w sposób jasny i logiczny. Opinia ta nie stanowi dowodu, że drzewa zostały wycięte przez pozwaną. Z opinii tej wynika, że granica na gruncie nie odpowiada granicy wynikającej z dokumentów. Biegły stwierdził, że gdyby na gruncie była granica wynikająca z dokumentów okazałoby się, że wszystkie wycięte drzewa znajdują się na terenie pozwanej. Opinia ta, jak i kolejne opinie powołane w sprawie;- potwierdziły fakt wyrębu drzew, jednak nie można na tej podstawie przypisać właśnie pozwanej wyrębu spornych drzew.

Ponadto Sąd częściowo oparł się na opinii biegłego geodety L. S., ale tylko w zakresie, w jakim była ona spójna z opinią biegłego geodety J. K..

Sąd dopuścił również dowód z opinii biegłego J. S. na okoliczności wskazane w piśmie procesowym powodów z dnia 05.04.2011r. to jest na okoliczności;

- kiedy dokonano wycinki drzew położonych na terenie nieruchomości stanowiących własność powodów i pozwanej, a także położonych na granicy tych nieruchomości, zaznaczonych na szkicu polowym stanowiącym załącznik nr 2 do opinii biegłego geodety L. S.,
- czy wycinka drzew położonych na terenie nieruchomości stanowiących własność powodów i pozwanej, a także położonych na granicy tych nieruchomości zaznaczonych na szkicu polowym stanowiącym załącznik nr 2 do opinii biegłego geodety L. S. została dokonana w tym samym czasie,

-jaka jest kubatura i wartość drewna uzyskanego wskutek dokonanej wycinki z poszczególnych drzew położonych na terenie nieruchomości stanowiących własność powodów i pozwanej, a także położonych na granicy tych nieruchomości, zaznaczonych na szkicu polowym stanowiącym załącznik nr 2 do opinii biegłego geodety L. S..

Sąd na wniosek powodów dopuścił także dowód z uzupełniającej opinii biegłego J. S. na okoliczność wskazaną w piśmie procesowym powodów z dnia 05.12.2011r. [k. 260] to jest wskazanie, do jakiej kategorii (...), (...), WD, S4 zaliczone są drzewa [pniaki] oznaczone na szkicu polowym nr 1 stanowiącym załącznik nr 2 do opinii biegłego L. S. numerami 2, 3, 4, 6, 7, 9, 15, 16, 18, 19, 21 i 24 położone w granicy nieruchomości stron, a także drzewa [pniaki] oznaczone numerami 17,20, 23, 25 i 31.

Opinia biegłego J. S. jest precyzyjna i Sąd nie kwestionuje jej strony merytorycznej, jednakże przy całokształcie sprawy, nie spełniła ona swojej roli. Opinia ta bowiem zawiera wywody na temat kiedy nastąpiła wycinka drzew na posesji powodów, pozwanej i na granicy ich posesji. Ustaleniem opinii jest, to że wycinka nastąpiła w tym samym czasie, co nie jest jeszcze jednoznaczne, że drzewa z posesji powodów zostały wycięte przez pozwaną. Następnie ustalenie wartości i kubatury drewna, co ma miejsce w opinii, byłoby niewątpliwie przydatne, gdyby powód udowodnił twierdzenia pozwu.

Wobec powyższego Sąd dokonując rozstrzygnięcia niniejszej sprawy kierował się w głównej mierze opinią biegłego K., posiłkował opinią biegłego L. S. a opinią biegłego S. potraktował marginalnie z uwagi na brak udowodnienia przez powodów faktu wyrębu spornych drzew przez pozwaną.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Sporną pomiędzy stronami jest okoliczność, czy pozwana dokonała wyrębu drzew z terenu posesji powodów.

Obowiązek udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy przewiduje art. 6 kc [ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne] i jako podstawowy przepis w tym przedmiocie, stosowany w postępowaniu sądowym, pozostaje w ścisłym związku i tłumaczony jest w powiązaniu z przepisami kodeksu postępowania cywilnego normującymi reguły dowodzenia. W procesie cywilnym strony mają

obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności [faktów], które stosownie do art. 227 kpc mogą być przedmiotem dowodu. Obowiązkiem Sądu jest ustalenie, czy strona inicjująca proces wykazała okoliczności faktyczne, których zaistnienie determinuje możliwość jego skutecznego wpisania w odpowiednią podstawę prawną. Jeżeli ustalenia takiego dokonać nie można, to fakt ten samoistnie niweczy zasadność powództwa i to niezależnie od tego, czy pozwany z kolei udowodnił podstawy faktyczne przyjętej linii obrony [por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12.09.2012r. w sprawie I ACA 299/12]

Sąd nie podzielił poglądu powodów, iż pozwana winna uiścić powodom kwotę 4000,- złotych tytułem wartości drzew wyciętych z ich posesji. W niniejszej sprawie powodowie wytaczając powództwo o zapłatę przeciwko pozwanej obowiązani byli dostępnymi środkami dowodowymi wykazać, że doszło do wycięcia drzew na ich posesji właśnie przez pozwaną. Powodowie jednak tego nie uczynili. Przedstawione przez nich dowody nie wykazały, że pozwana dokonała wyrębu drzew na ich posesji.

Z przesłuchania powoda J. M. na rozprawie w dniu 27.12.2012r. [k. 311] wynika, że „ po spacerze stwierdził, że drzewa są wyrąbane oraz że dokonała tego pozwana : i że „ nie jest możliwe, aby drzewa były wyrąbane na jego posesji przez osoby obce „. W ocenie Sądu wiedza powoda co do wyrębu jest wiedzą przekazaną powodowi J. M. głównie przez ojca R. M.. Twierdzenia powoda, że wyrębu wykonał mąż pozwanej są nieuzasadnione.

Powód J. M. do protokołu na rozprawie w dniu 27.11.2012r. zeznał, że w czasie od jego spaceru po pierwszej ścinie do czasu wytoczenia sprawy miał wrażenie, że mąż pozwanej docinał drzewa. Było to w okresie 2-3 tygodni od wycinki. Skoro powód J. M. nie był naocznym świadkiem, kiedy mąż .pozwanej czy też osoby wynajęte przez pozwaną wycinały drzewa, zupełnie dowolnym jest przyjęcie wniosku, że z terenu jego posesji drzewa wycięte zostały przez pozwaną. Dla Sądu istotne znaczenie mają bowiem dowody, które winien powód przedstawić Sądowi na poparcie swoich twierdzeń, a nie wrażenia. Powodowie nie podjęli żadnych kroków prawnych w sprawie wstrzymania decyzji o wyrębie drzew, a postępowanie rozgraniczeniowe nie było przez nich kwestionowane. Jak trafnie więc wskazał Sąd Apelacyjny w Szczecinie w przytoczonym powyżej uzasadnieniu orzeczenia z dnia 12.09.2012r. obowiązkiem Sądu było ustalenie, że powodowie jako strona inicjująca proces wykazali okoliczności faktyczne, których zaistnienie determinuje możliwość ich skutecznego wpisania w odpowiednią podstawę prawną.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy uznać należy, że powodowie nie wykazali okoliczności faktycznych, czyli tego, że wyrębu drzew na ich nieruchomości dokonała pozwana. Przytoczone przez nich dowody nie są wystarczające do dokonania subsumcji stanu faktycznego pod normę prawną wskazaną przez powodów, w tym przypadku art. 405 kc, czyli bezpodstawnego wzbogacenia. P.dowie w świetle przytoczonych dowodów nie wykazali zaistnienia tych przesłanek po stronie pozwanej.

Brak więc tych ustaleń niweczy zasadność powództwa i tym samym Sąd oddalił powództwo jako niezasadne.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 kpc, zgodnie z zawartą w tym przepisie zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, z której wynika, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowej obrony. W niniejszej sprawie pozwana wygrała proces, a zgłoszone przez powodów roszczenia okazały się nieuzasadnione.

Na koszty procesu złożyły się:

- opłata sądowa w kwocie 200,- złotych,
- wynagrodzenie adwokata ustalone w oparciu o § 6 pkt 3 rozporządzenia M.stra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu [Dz. U. z 2002 roku nr 163, poz. 1348 z późniejszymi zmianami] w kwocie 600,- złotych, powiększone o kwotę 17,- złotych tytułem opłaty skarbowej.

Strona przegrywająca jest zobowiązana pokryć również wydatki. Powodowie więc zostali zobowiązani do zwrotu Skarbowi Państwa kosztów opinii biegłych [art. 97 w związku z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych - Dz. U. z 2010 roku nr 90, poz. 594 z późniejszymi zmianami].

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

W apelacji powodowie zarzucili wyrokowi obrazę przepisów postępowania tj. art. 233§1 kpc. Formułując powyższy zarzut skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zarzuty apelacji uznać należy za pozbawione podstaw. Prawidłowo bowiem ustalił Sąd Rejonowy, że powodowie nie wykazali okoliczności faktycznych, że pozwana dokonała wyrębu drzew na ich posesji.

Wbrew odmiennej sugestii skarżących, Sąd Rejonowy miał w treści zebranego materiału tzn. w przytoczonych w zaskarżonym orzeczeniu opinii biegłych, zeznaniach świadków i dokumentach podstawę do uznania, że powodowie nie wykazali okoliczności faktycznych wskazujących na wycięcie drzew na ich posesji właśnie przez pozwaną.

Dokonując tego ustalenia Sąd Rejonowy wyjaśnił w sposób logiczny, dlaczego uznał, że powodowie nie wykazali zasadności powództwa.

Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił zgromadzone w sprawie dowody, nie przekraczając granic swobodnej oceny materiału dowodowego (art. 233§1 kpc). W sposób należyty wykazał na jakich oparł się dowodach, którym zaś odmówił dania wiary.

Tym samym chybiony jest zarzut apelacji dotyczący dokonanej przez Sąd Rejonowy błędnej oceny dowodów. Zarzut ten nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu przez powodów własnych korzystnych dla nich ustaleń stanu faktycznego.

Powodowie stosownie do treści art. 6 kc, aby dowodzić zasadności swojego roszczenia, winni byli wykazać, że pozwana dokonała wyrębu drzew na ich posesji. Powodowie nie sprostali temu obowiązkowi. Brak było zatem uzasadnionych podstaw do uwzględnienia apelacji powodów z powyższych względów.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację, jako bezzasadną.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 98 kpc.